

Geçici personel statüsünde çalışmakta iken istifa eden personele ödenecek iş sonu tazminatına engellilik indirimi uygulanıp uygulanmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84098128-120.08.01[31-2013-2]-315
Tarih	21.05.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 84098128-120.08.01[31-2013-2]-315

21.05.2013

Konu : Geçici personel statüsünde çalışmakta iken istifa eden personele ödenecek iş sonu tazminatına engellilik indirimi uygulanıp uygulanmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Valiliğinizde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/c maddesine göre geçici personel statüsünde çalışmakta ve üçüncü derece engellilik indiriminden yararlanmakta iken, istifa eden personelinize yapılacak iş sonu tazminatı ödemesine engellilik indirimi uygulanıp uygulanmayacağı, uygulanması halinde söz konusu indirimin nasıl uygulanacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

61'inci maddesinde, "*Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.

Bu kanunun uygulanmasında, aşağıda yazılı ödemeler de ücret sayılır:

....

2. Evvelce yapılmış veya gelecekte yapılacak hizmetler karşılığında verilen para ve ayınlarla sağlanan diğer menfaatler;

...” ,

25'inci maddesinin birinci fıkrasının 3 numaralı bendinde, "Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından, kendilerine zat aylığı bağlananlara aylıkları dışında, kanunları veya statüleri gereğince verilen emekli, dul, yetim ve evlilik ikramiyeleri veya iade olunan mevduatı ve sürelerini doldurmamış bulunanlarla dul ve yetimlerine toptan ödenen tazminatlar"ın gelir vergisinden müstesna olduğu,

31'inci maddesinde, "Çalışma gücünün asgarî % 80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece engelli, asgarî % 60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece engelli, asgarî % 40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece engelli sayılır ve aşağıda engellilik dereceleri itibariyle belirlenen aylık tutarlar, hizmet erbabının ücretinden indirilir.

Engellilik indirimi; (2013 yılı için)

- Birinci derece engelliler için 800.- TL.

- İkinci derece engelliler için 400.- TL.

- Üçüncü derece engelliler için 190.- TL'dir.

Engellilik derecelerinin tespit şekli ile uygulamaya ilişkin esas ve usuller Maliye, Sağlık ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarınca bu konuda müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenir."

hükümleri yer almaktadır.

Aynı Kanunun 94'üncü maddesinde tevkifat kapsamına giren ödemeler bentler halinde sayılarak (1) numaralı bendinde hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç) 103 ve 104'üncü maddelere göre vergi tevkifatı yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, geçici personel istihdamı ve bu personele ödenecek ücretlere ilişkin esasları düzenleyen 28.12.2012 tarih ve 28511 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2012/4092 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının "İş Sonu Tazminatı" başlıklı 9'uncu maddesinde, "657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrasına göre yapılan çalışmaların toplam süresi üzerinden hesaplanarak bu maddedeki esaslara göre iş sonu tazminatı ödenir.

(2) Ücretli izin süreleri dâhil en az 12 ay fiilen çalışan geçici personelden;

.....

c) İlginin kendi isteği ile sözleşmeyi feshetmesi veya yenilememesi,

hâllerinden birinin vukû bulmasından dolayı hizmet sözleşmesi sona erenlere, çalışılan her bir yıl için, ayrılış tarihindeki hizmet sözleşmesinde yazılı brüt aylık ücret tutarında iş sonu tazminatı ödenir. 12 aydan artan süreler için 12 ay için hesaplanan miktardan artan süreye isabet eden tutar kadar ödeme yapılır.

(3) Bu tazminatın ödenmesinde; daha önce iş sonu tazminatı ve kıdem tazminatı ile benzeri ödemelerde değerlendirilmiş süreler dikkate alınmaz. İş sonu tazminatında dikkate alınmış süreler kıdem tazminatı ile Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenecek ikramiye hesabında değerlendirilmez. Ölüm hâlinde, birinci fıkra uyarınca hesaplanacak tutar, ölenin kanuni mirasçılara ödenir.

.....

(5) İş sonu tazminatı ödemesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; 4/c statüsünde çalışan personelinize ödeyeceğiniz iş sonu tazminatının, Gelir Vergisi Kanununun 25'inci maddesinde gelir vergisinden müstesna olan tazminatlar ve yardımların arasında yer almaması ve anılan Kanunda bu tazminatın gelir vergisine tabi olmadığı yönünde bir hükmün bulunmaması nedeniyle aynı Kanunun 61, 63, 94, 103 ve 104'üncü maddeleri uyarınca gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir.

Öte yandan, ücret olarak kabul edilen ve gelir vergisi tevkifatına tabi olan iş sonu tazminatının nakden veya hesaben ödemenin yapıldığı dönemin ücreti olarak kabul edilmesi ve hizmet erbabının asıl ücretine dahil edilerek Gelir Vergisi Kanununun 31'inci maddesi hükmüne göre belirlenen engellilik derecesine uygun engellilik indirimi tutarlarının yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026